دا د کوم ظالم له لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي

داغلي زړونه

شعري ټولګه

سميع الدين افغاني

د کتاب پېژندنه

د کتاب نوم : داغلي زړونه

ليکنه : سميع الدين افغاني

د چاپ کال : ۱۳۵۹ ه ش ۲۰۱۱ م

خپرندوی: افغان ننګ ويب پاڼه

کمپوز او ډيزاين: اجمل اکبري

د چاپ ځاي: د حق د لارې کلتوري ټولنه

E-Mail :s-afghani@hotmail.de

د افغان ننګ د ښکلې پاڼې د قدروړ کارکونکو په خاصه توګه د اجمل اکبري صيب نه د کتاب د خپرولو او ډيزاين نه يوه نړۍ مننه ، کور مو ودان۰

سميع الدين افغاني

خپلې خبرې

پــــه وطــن موجوږ ماتم دی　　تــورتمونو کې مو شپې دي
دا د کـــوم ظـــــالم له لاسه　　چې ظلونو کې مو شپې دي

محترمو لوستونکو !
که دنړۍ تاریخ ته ځیر شو ، یو شمیر شتمنو هیوادونو ددې پر ځای چې دبشر او انسانیت د خیر او فلاح لپاره کوشش او هاند کړای وای او انساني ټولنه یې د فقر ، بدبختۍ ،وحشت ، اوبې عدالتي څخه ژغورلې وای برعکس دې هیوادونو دخپلو مادي او معنوي ګټو د خـوندي کولو په مقصد د میلنونو انسانانو ژوند د مرګ ژوبلې او بدبختۍ سره مخامخ کړی او پدې ترتیب یې په مستقیم یا سیاسي ډول نور هیوادونه تر خپل ولکې لاندې راوستلي او دهغوملکونو دارایي یې غصب او وګړي یې خپل غلامان ګرزولي دی.

زموږ ګران هیواد افغانستان چې هم د تاریخ په اوږدو کې دداسې شومو اهدافو قرباني ګرځیدلی دی ،د کلونو کلونو راهیسې یې زموږ خلک دنابـودۍ کندې ته غورزولي او زموږ هیوادوالو د خپل دنجات او انساني ژوند او تاریخ دبقا پـه هیله د پردیو زورواکانو سره لاس او ګریبان او د خپلې خاورې څخه په میړانې دفاع او ساتنه کړې ده.

نن سبا کومه جګړه چې زموږ په خلکو تحمیل شوې ده زموږ ډیر بې ګناه هیواد وال یې د مرګ او بدبختیو سره مخ کړي او که د هیواد هر وګـړي د ژوند تاریخ وسپړل شي ،درد ، غم او مشکلاتو څخه بغیر هیڅکله هم د یـو ارام او متمئن ژوند څخه نـدي بهرمند شوي او زړونه یې د داسې ناکردو څخه همیش دردولي اوداغلي دي.

داغلي زړونه زما دغه شعري ټولګه هم زموږ د هیوادوالو د داغلي زړونو ، هیلو او ارمانونو یوه وړه شانې بیلګه ده چې د ادب مینه والو او درنو لوستونکو ته یې په درنښت وړ اندیې کوم هیله مند یم چې ددوستانو دپا ملرنې وړوګرځي.

بايد يادونه وکړم چې پدغې شعري ټولګې دهيواد نامتو علمي شخصيت ښاغلي څېړندوی حبيب الله رفيع صيب پېزوينه کړې او يوه ښکلې سريزه يې پرې ليکلې ده چې درفيع صيب څخه د زړه د کومې مننه کوم چې د ډيرو بوختياوو تر څنګ يې ددې ټولګې په اړه خپل نظر څرګند کړی دی.
ښاغلی څېړندوی حبيب الله رفيع صيب ته د اوږد ژوند او دښه صحت هيله دلوی خدای ددربار څخه کوم.

همدارنګه پدغې شعري ټولګې پيژندل شوې ليکوالې اوشاعرې ،اغلې زرلښت حفيظ چې زموږ د هيواد د ښځود نهضت يوه باتوره او په هيواد مينه شاعره اوليکواله ده يوه ښکلې سريزه ليکلې چې دمننې تر څنګ هغې تــه زموږ د هيواد د ښځو د نهضت د بــوې فعالې مبارزې، ليکوالې او شاعرې په توګه د لابرياوو هيله کوم.

په پای کې لازمه ګڼم د هغه دوستانو څخه چې ددغې شعري ټولګې په راټولولو ،ډيزاين او چاپ کې له ما سره مرسته کړې هم مننه او يادونه وکړم. د دوستانو د رغنده نظريو او وړانديزونو په هيله .

په ډيره مينه
سميع الدين افغاني

سریزه

دا عادت دی چې له درده زګیروي خېژي
ګڼه څه وو د رحمان له شاعرۍ
"رحمان بابا"

ښاغلی سمیع الدین افغاني همداسې دردېدلی او ځورېدلی افغان دی چې د ده د نوې ځوانۍ په تاند پسرلي کې د ده هیواد د پردیو د ګولیو د ړلیو ښکار شو او د ده آرام او د بشپړ امنیت په غېږه کې اوسېدلی ملت د ناآرامۍ او جګړو غېږې ته ولوېد او راز – راز بدبختیو او بدمرغیو دې هیواد او دې ملت ته خولې خلاصې کړې.

د همدې تود وجګړو پر وخت دی د لوړو زده کړو لپاره له هېواده بهر لاړ، په دې هیله چې مسلکي زده کړې وکړي او بیا د هیواد د آرامۍ او د خپل اولس د هوسایۍ په لاره کې خدمت وکړي خو چې بېرته راستون شو جګړې نورې هم خونړۍ شوې او د هیواد ناآرامۍ نورې هم زیاتې شوې وې.

افغاني دراک، حساس او دردمند افغانۀ دې ټولو پېښو یې په زړه او ضمیر، په وجدان او احساس ژور اغېز کاوه او د ده دردونه یې زیاتول تر دې چې د دې پېښو توپاني سیلاب دی هم ورسره واخیست او د مهاجرت په بې سره او بې لوري کاروان کې یې المان ته ورساوه.

د هیواد او د ده د ملي ژوند دا ټول دردونه ډېر درانه شول، د ده په حساس احساس یې فشار راوړ، له زغمه یې ووتل، زګیروي شول او دا زګیروي یې د شعر په بڼه له خولې راووتل او په دې ترتیب یې د دردمن او ویرمن شعر لړۍ راپیل شوه.

ښاغلي سمیع الدین افغاني د خپل ژوند هرې خوا ته متوجه شو او د هیواد د دردونو او غمونو په هره برخه یې رڼا واچوله او په شعر کې یې انځور کړې. ده د خپلې طبعي څپانده شعري چینه همداسې طبیعي وساتله او له دې چینې نه لاس ته راغلې شعري څاڅکي یې په همغه بڼه د کاغذ مخ ته ورسول او خپل شعرونه یې بې ساخته باخته په ببلابېلو ټولګو کې تنظیم کړل او موږ ته یې راورسول.

د ده شعرونه د ده دردمنو هېوادوالو په مینه واوریدل او افغاني هنرمندانو د ساز له څپو سره مله کړل.

د افغاني صاحب په شعرونو کې له اجتماعي دردونو سره – سره د مينې سويې نغمې هم شته او د سوې هيواد رنګين يادونه هم او له دې سره د ده په شاعرۍ کې د ادبي رنګينيو پر ځای د هدف بيانولو ته زياته توجه شوې او د خپل زړه رازونه يې د رمزونو له پوښ نه بهر په صراحت او ځرګندو لفظونو بيان کړي دي. ښاغلی افغاني له هيواده ليرې خو د هيواد يادونو له هيواد سره نژدې ساتلی او د هغه ظالمانو په لټه دی چې زموږ پر وطن يې ماتم راوستی دی:

په وطن موجوړ ماتم دی

تورتمونو کې مو شپې دي

دا د کوم ظالم له لاسه

چې ظلمونو کې مو شپې دي

***

ګران وطن راته سور اور شو

د دوزخ لمبې ترې خېژي

بل محشر ته حاجت نشته

قيامتونو کې مو شپې دي

دا د کوم ظالم له لاسه

چې ظلمونو کې مو شپې دي

***

له دې سره زه خپلې خبرې رانغاړم، افغاني صاحب ته د ژوند کاميابۍ او کامرانۍ غواړم.

په درنښت

څېړندوی حبيب الله رفيع

کابل، درېم پروان

۱۳۹۰/۲/۲۰

داغلي زړونه

درنو او محترمو لوستونکو !
ښاغلی سمیع الدین افغاني په وطن مین دسولې،صمیمیت ،پرګنو او دحالاتو ترجمان دهیوادهغه پیژندل شوی شاعر اولیکوال دی چې شعرونه یې دهیواددخوږ ژبو هنرمندانو له ژبې څخه نیولی بیادښارنو ،کلیوبانډو او سیدنکو ،ځوانانو او ماشومانو له ژبونه هم دسندرو په بڼه اوریدل کیږي.

ښاغلی سمیع الدین افغاني دهیوادنه لری دپردیسی شپې سباکوي هغه نه یوازې یو ولسي شاعر دی بلکې ښه نثر لیکونکی هم دی.

داغلي زړونه » د افغاني صیب هغه نوې شعري ټولګه ده چې د درد یدلو زړونو هیلی او خبري په» کې انځور او راټولې شوی ،دغه شعري ټولګه که له یوې خوا خلک دهیواد پالنې روحي ته رابولي دبلې خوا دهغه دترخو حقایقو څخه پرده پورته کوي چې دجنګ په دریوو لسیزو کې هیوادوال ځنګه او ولې د دې غمیزو ښکار ګرزیدلي دي.
دا لیکنه او مجموعه دجنګ دترخو حقایقو ترڅنګ دیوې خوږې کلیوالي مینې هنداره هم ده چې د شاعر دزړه اواز، رازونه ،سوزونه ،حقایق،دټولنې او خلکو فلکوریک ژوند دد حکایتونو بیلګې په کې په سترګو کوي.

په دغه شعري ټولګه کې شاعر یوخوا ته دجنګ په غمیزو او بل خوا ته دیوې خوږې مینې خاطرې څخه پرده پورته کوي چې د شاعر دژوند د مختلفو حالاتو ترتاثیرلاندی دمینې دولولو نه ډک اشعار او غزلونه یې دهرمین زړه د مینې احساس راپاروي.
دشاعر په شعرونو کې دکلیوالي ماحول اثراو دافغان ګډوالو دپردیسی ژوند انځورونه او دخپل هیواد سره ژوره مینه ، دهیواد جګړه ایزماحول او روانو حالاتو باندی کله په پسته او کله هم په ځیږه ژبه لیکنی د شاعر هنر بیانوي.
د افغاني صیب په شعرونو کې هم سوز شته او هم ساز کله چې دهغه حماسي او اجتماعی شعرونه ولولو نو شاعر په هیواد کې دجنګ په غمیزو باندې ډیر غمجن ښکاري،لکه دسنګر یوزړه ورسپاهي دناخوالو په مقابل کې دریږي او د هیوادوالو دروا حقوقو څخه په میړانه دفاع کوي په دی توګه په ډیره زړورتیا د نړی بشرپالو او خیرخواه انسانانو ته دنیو کې ګوته نیسي

اووايي:

دنــــــيا ټــوله راته خاندي
موږ په چيغو چـــــيغو ژاړو
څه سپين سترګې دنياګۍ ده
سياستونو کې مو شپې دي
دا د کــــــوم ظالم لـــه لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي

بل ځای کې شاعر بيا دخپل دژوند دخاطراتو څخه ديوې خوږې مينې لحظې لکه هنداره ترسترګو تيروي لکه دا خيالي نظم :

يــو ګلابـــي رنـګين څپه
يـــوه شيبـه يـــوه لـــمحه
د ژوند يــو ښکلې خــاطره
د خـــوږې مينــې تـــرانــه

هــغه د يـــار خوا ږه کتـــل
په ګلابـــي شـــونډو خندل
ســره اننګي چـــپه کــاکل
هــغه سئتونــه يـــارانــه

دشاعر په تخيل کې دهنر دګلبڼ نه ډيرښايسته ګلان ترسترګو کيږي ، شاعــرسره د هنر ښاپيرۍ تــر ډيره حــده بريالې سفر لري، دښاغلی افغاني په شاعري کې دهنردښکلاګانو ډيری بيلګۍ ليدل کيږي چې دپرديسي ژوندتيری خاطرۍ اويادونه ورته يوپه يو په سترګه کوي، جلا وطن شاعر دزرهاوپرديسو افغانانو دخولی نه داسی ليکي:

مونږ ته مــــو خپـل دکلي لار ياديږي
زمونږ سپرلي مــــونږ ته بهار ياديږي

زه خپله ليکنه د افغاني صيب په دا څلوريځه ختمومه چې وايي:

زړونـو تـه لار لـري د زړه خـبرې
عـزت ، وقـار لـرې د زړه خـبرې
چې په رېښتا سره ژونـدن تيروي
لـوړ اعتـبار لـري د زړه خـبرې

زه پدې باورم يمه چې دا شعرونه به ډيرو زړونو ته لار پيدا کړي په همدې هيله تاسي را بولمه د دغې ښکلې شعري ټولګې لوستلو
ته، د افغاني صيب د لابرياوو په هيله.

د خورولې په مينه
زرلښته حفيظ بشريار-کانادا
۲۰۱۱ - ۲ - ۱۴ م.کال

زه دویم یم

پر کتابونو سریزی مقدمی او تبصری یو وخت زیات مود وو هر شاعر او لیکوال به کوشش کوه چی پر خپلو اثا رو دلویو لیکوالو او پو هانو نظرونه ولری کله کله به داسی هم کیدل چی لیکوال ددغو مقدمو او سریزو له کبله خپلو اثارو ته پر خورا مهمه ستر گه کتل معمولا مقدمه به داسی وه چی پر هغی کی به دیوه ادبی اثر لنډیز وړاندی کیده او لوستونکی ژر داثر پر منځ پانګه پو هیدلو.کله چی پر کابل کی دشپږمی لسیزی اثار ګورونو پر هر یوه ادبی اثر دډیرو لیکوالو او پوهانو سریزی خپری شوی دی دا یو ډول مود وو هر لیکوال کوشش کولو چی پر خپلو اثارو دډیر پوهانو سریزی ولری کله چی ددغو اثارو سریزی لولو نو له ورایه راته دغه څو نیمګړتیاوی پر ذهن کی تداعی کیږی.

۱: اکثر تبصری تکراری او بی خونده دی.

۲: دکره کتنی څرک په کی نه لیدل کیږی.

۳: له بی ځایه توصیف نه ډکی دی.

۴: تکراری موضوعګانی په کی ډیری تکرار شوی دی.

که داسی ددغو سریزو جاج واخلو بی له شکه ډیر اضافی او بی ګټی یی بللی شو پلانی ډیر ښه شاعر دی دا او هغه شعری جونګ له انځورونو او ابتکارونو نه ډک دی زه یی خپریدل ګټور بولم او داسی ډیرتکراری مفاهم او بی ضرورته توصیفونه په کی بیان شوی دی.

بل ټکی دادی چی اوس سریزی دومره مود نه دی ولی جواب روښانه دی ځکه چی داوس وخت لوستونکی ددی وخت نه لری چی له کتاب دمخه دی هغه څو مخیزه مقدمه ولولی.او هغه هم دلیکوال صفتونه او یا هم رښتیا نه ویل.زه به هم دخپلو استادانو پر زاړه دود اقتفا وکړم او توکل پر خدای چی څه کیږی.

داغلی زړونه دښه شاعر او لیکوال ښاغلی سمیع الدین افغانی شعری جونګ دی او له مانه یی پر دغه اثر دسریزی غوښتنه کړی ده دا چی زه ورته چا پر ګوته کړی یم غاړه دهغو بنده خو زه به کوشش وکړم چی دلیکوال غوښتنی ته یو نیم ګړی ځواب ووایم.

ما خپله سریزه پر دی پیل کړی ده چی زه دوهم یم ددی مطلب دادی چی له ما نه مخکی دافغانی صا حب پر دغه اثر خوږی خور او خوږ ژبی شاعری زرلښت حفیظ یو اوږده او تفصیلی سریزه کښلی ده ما چی کله دهغی لیکنه ولوستله نو را په زړه شول چی وایی:

ما چی څه ویلی هغه تاوویل

نور دویلو هیڅ حاجت نه شته

د زرلښت حفیظ له مقدمی وروسته به زما خبری دومره پر زړه پوری نه وی خو زه به خپل کوشش وکړم چی پر ډیر لنډیز سره ددی کتاب په هکله لږ یا ډیر څه ووایم.

افغانی صاحب وایی:

دانا دوست به تل ښیګڼی درته ښایی

نادان دوست به دی اخته کړی په جنجال

افغانی ددوست په نقد کی خفه نه دی

خو څوریږی تل دزړونو په ملال

زما په اند افغانی صیب دیو ښه شاعر نه پرته خورا ښه طرز یا تصنیف جوړونکی دی او دادده دشاعری یو لوی کمال دی څنی طرزونه او سندری خو یی ډیر ژر داورید ونکو زړونو ته لار پیدا کړی دهر چاپ پر ژبه دی او دی دده شهرت هم زیات کړی دی که دکمیت او کیفیت له پلوه یا دپوهاند صاحب زیار پر وینا جوله)شکل (منځ پانګه)محتوا (له پلوه دافغانی صاحب دغه شعری جونګ ګورو نو هغه دبنجاره کځوړی ته ورته ده چی هر څه په کی موندلی شو ځلریزی ، نظمونه، لنډی، متلونه غزلی رباعی بګتی او دشعر هر قالب په کی موندلی شو.

زما پر اند افغانی صاحب یو ډیر ښه اولسی شاعر او پر دی برخه کی یی دخپل وخت له ډیرو همزولو مخکی اوږده مزلونه وهلی دی که دده دغه هڅی همداسی جاری وی نو لری نه ده چی هغه له دی نه هم ډیر ښه او زړه وړنکی اثار خپلی خواری او ملنګی ژبی ته وړاندی کړی، زه ده ته اوږد عمراو د ادب پر میدان کی له دی نه هم دښو اثارو دلیکلو دعاکوم. اوس همدومره.

پر شاعرانه مینه

افضل ټکور ددوه زره یولسم کال دمی پنځمه لندن

د وطن پــه یاد

پــه وطــن موجوړماتم دی

تــورتمونو کې مو شپې دي

دا د کـــوم ظـــالم له لاسه
چې ظلمونو کې موشپې دي
*** ***
ګـران وطن راته سوراورشو
دوزخ لمبې تـــري خـــیژي
بـــل محشر ته حاجت نه شته
قیامتونو کې مو شپې دي
دا د کـــــوم ظالم له لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي
*** ***
د کـــابـــل هـــره کـــوڅـه مو
ښکلي ښکلي خـــاطرې دي
اوس یې وران اوویجاړګورم
ګـــړنګونو کې مـــو شپې دي
دا د کـــــوم ظالم لـــه لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي
*** ***
زوړ او ځوان مو شهیدان شول
څـوک بې پلاره څوک بې موره
د چا کور جوړ قـــــبرستان شو
زیــــارتونو کې مو شپې دي
دا د کــــوم ظالم لـــه لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي
*** ***
افغانان ټول تار او مار شول
څوک په کوزاوڅوک په بردي
په وطن کې چې اوســـــیږي
ماتمونو کې یې شپې دي
دا د کــــوم ظالم لـــه لاسه

چې ظلمونو کې مو شپې دي
*** ***
دا اسـلام پـــه تــمه تـــمه
د کـــــافرو کاني وشـــوې
هـــــیخ تمیزکـولای نه شو
په چـــرتونو کې مو شپې دي

دا د کـــــوم ظالم لـــه لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي
*** ***
دنـــــیا تــوله راته خاندي
مونږ په چیغو چـــیغو ژاړو
څه سپین سترګې دنیاګۍ ده
سیاستونو کې مو شپې دي
دا د کـــــوم ظالم لـــه لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي
*** ***
افـــغانی وطن به جوړ شي
که د خدای مـــــهربانـي وه
د پـــردو لاس بـــــه لنډیږي
امـــــیدونو کې مو شپې دي
دا د کـــــوم ظالم لـــه لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي
*** ***
ددې شعر یوه برخه د وطن تکړه او خوږ ژبي هنرمند ښاغلي صدیق شباب پـــه خوږ اواز او تـــرنم کې کمپوز ، کلیپ او د هیواد والو
توجه وړ ګرځیدلی ده ۰

پرېږده پرېږده ای مرګيه

لــږ دمه شــه ای زړګيــه
زه لا نورخـه کـول غوارم

لږ مــې پــرېږده ای مرګيه
د ايمان آزمـويل غوارم

چې منبر مــې چــا سيزلی
دهـغو پــرځـول غــوارم

زماورورېــې چې وژولی
ترې ګريوان څيرول غوارم

بـبر سری مــاشومــان مې
له بــمــو بــچــول غــوارم

چې ترې والوزی کــوترې
د پنجـرو مــاتول غــوارم

لا نيمګړی مــی آرمان دی
خپـل آرمان ته ور تلل غوارم

دا چې کور په کور روان دی
داماتم ختمول غوارم

نــا اميد داغلــي زړونــه
په ليمو ښکولول غوارم

دا کشتی په ډوبیدو ده
تر توفان تیریدل غواړم

ربه داسې طاقت راکړې
د ولس پاخول غواړم

چې موږ تول سره یو ځای کړي
یوه رهبر درول غواړم

پریږده پریږده ای مرګیه
زه جانان ته ورتلل غواړم

یو پاڅون یو انقلاب ته
لراوبر یو کول غواړم

یا به دا ارمان پوره کړم
یا کفن ثیرول غواړم

بیا نو هله په مزار مې
سرې جنډې رپول غواړم
----
۱۱ - ۱۱ - ۲۰۱۰ م۰ کال

زموږ د کلي هغه کور

زمـــوږ د کلي هغه کور
هغه ختين د يوال کې لور
هـــا نغری د لرګـــو اور
چا رانه واخسته په زور ؟
د کور په مينځ کې وه بياله
هـــا د انګـــورو ښه چيله
پکې يو ښکلي شان حجره
اوس بې احتياج کړلو دنور
چـــا رانه واخسته په زور؟
ښکلي باغچـه د ميلمنو
د ځـــنه ورو شـــا ځلمو
وه د خوښۍ او بدو شپو
اوس راته پاته دی پيغور
چـــا رانه واخسته په زور ؟
چا ترينه ويوړې دروازې
هم بې کرکۍ ماتې ښيښې
نـــې د تنور خـــيژي لمبې
اوس لوټې لوټې دی نسکور
چـــا رانه واخسته په زور ؟
يمه مـــحتاج د بل وطن
نه مې شته کورنه مې مدفن
وي بـــه د هجـــر ځانکندن
مات زړونه خنګه شي ټکور
چـــا رانه واخسته په زور ؟
ربـــه موږ ستا يو بنده ګان
له تـــانه غواړو موږ امان

یو زوریدلـــي په بد شان
که ته زموږه شـــې غمخور
چـــا رانه واخسته په زور ؟
چـــې ګران وطن موشي اباد
دغـــه غمجن زړونه شي ښاد
دســـره جـــوړ شي دا بنیاد
افغاني بیا شـــو کـــلی کور
چـــا رانه واخسته په زور ؟
****
۲۰۰۹ - ۱۲ - ۵

وختونه

یو ګلابي رنګین څپه
یوه شیبه یوه لمحه
د ژوند یو ښکلې خاطره
د خوږې مینې ترانه

راته په زړه شوې سلسلې
ها دیادونو ښې شیبې
ستا د وصال ډکې پیالې
ښکلې ساقي او پیمانه

هغه د یار خواږه کتل
په ګلابي شونډو خندل
سره اننګي چپه کاکل
هغه سئتونه یارانه

هغه سپرلی ښایسته ګلان
هغه شنیلی ، غراو دامان
زیړ مازیګر ښکلی جانان
بې میو مست وم دیوانه

ژوند کې خوږې شته هم ترخې
داژوند رڼا لري هم شپې
کله خوښي کله ګیلې
کله وختونه جانانه

داژوند تیریږي هم ایام

خــوړوې دمينې خوړ انجام
ښې خاطرې دخــوړ ګل فام
خــوږه د میــنــې افسانه

اوس نـه دلـدارشته نه دلبر
نه ېې منګی شته نـه ګدر
لکــه د ژمــې مــازديــګر
هســې تيــريــږې زمـانـه

****
۲۰۱۰ - ۴ - ۲۰ م کال

ملي خائن ته

بل مـــې وژنـــې او تــه ګورې
څه عجیبه شـــانته ورور یې

د وطن په غیرې کـــې لوی شوې
ورتـــه وا یـــې سپکې سپورې

د پــــردوســـره دې راز دی
خوحـــاکم زمـاد کــوربـــې

خــوږ وطن دې په بل خرڅ کړ
تش په خوله وا یې چې ورور یې

چې یووالـــي تـه دې بــولې
جـوړوې بـــانې څـــه نـورې

دا وطـــن د هـــر افـغـان دی
ته شمـــلې پـه سپکه ګورې

تاریخونــه یـــې ژونـدي دي
دا چنـــګیز او مغـــل ګـورې
قدرتـــونـــه پـه ګـونډو شول
سورلښـــکر اوپرنګ پورې

خـو یـــوه خـــبره واوره
که هرڅه پــه زړه کې تور یې

چې تیـــارو رپسې رڼا شته
بیا په کومو سترګو ګورې؟

نن یـــووالی ضـــرورت دی
که اصیل بــچــې د مــــوربې

د ملـــی ګټو پاس بـــان شه
که په هر تنظیم کې جوړ بې

نور د جنـــګ لمن کړه ټوله
که خلاف د ظــلم او زور بې

افغاني احساس اشنـــا کړه
چې د هـــر زخــم ټکــوربې
۲۰۱۰ - ۳ - ۲۴ م کال

اجمل بابا د مړينې په مناسبت

ژوند تيـريږي تمئی نشتــــه د هيچا
افتخار شي چـې رښتينی شي پيشوا
پښتنو کې شاعران هم ليکوالان شته
خو بيا څوک پکې رهبر شي هم پيشوا
نن په سوګ کې د اجمل بابا ماتم دي
پرې خــفه دي ريښتين زړونه ددنيا
پښتنو په لراو بر مرګی مرګي دي
نن اجمل خټک پــريږدي فاني دنيا
چې بې عمرټول تيريږي په خدمت کې
دوعا ګوی شي هــم د زوړ هم د برنا
رب دې ستا د خدمتونو اجر درکړي
جنتي شه داسې ځــوی د پښتونخوا
کورنی ته بې تســل دخــدايه غــواړو
خــدمتګار وه افتخار دي هــم بابا

****

فيبرال ۲۰۱۰ م کال

د ښاغلي اټک یوسفزي د)کرجي بابا (د لیکنې پر بنیا د

جنتي خوب

ماویل جنـت مود پښـتو ډک شو
په خـوږو ژبـو پښتنـو ډک شو

ځای د پښود ایښـودوکـم دی
په احـمـد زو او درانو ډک شو

هلته ځائي او هم ساپي وینمه
د پوپل زو او نورزیو ډک شو

دلته مسود او ابـدالي قـامونه
په میرڼـیو یوسـف زو ډک شو

ګورۍ چي ټول کړي په پښتو خبرې
د پښتونـخوا پـه پښتنو ډک شو

دا دی سیـد عبدالخالـق وګورۍ
پـه ماشومانـو او زړو ډک شـو

کوچني ماشوم مې غوږکې ورووویل
زموږ د کلي پــه ځلمـو ډک شو

ویل چي کرجي بابا دلې واستول
زموږ په خوا خوږو او پلرو ډک شو

ماشوم کرجي کرجي نارې وهلې
ویل د کرجي بابا د کـړو ډک شو

ها د شین ډنډ جنتیان هم دلې دي
ویل د حـــاکم په فــرمانو ډک شو

ماشوم لــوی ورته اشاره وکړله
ویل انتظار د لوی صفو ډک شو

شاولیکوټ پښتانه هم رادرومي
هــغو بـې وسو په بچو ډک شو

دا د فـراه او د شینډنډ ځامن دي
دا د هــغو کلــو بانـــډو ډک شـــو

ماته شهـــیدې پښـتــنې وویلې
دزور واکانو په ظلمو ډک شول

ما ویل چې زه هم جنتي شوم ربه
څه د ځـان مــرګو په حملو ډک شو

ډیربیا چارو اکو په عــزت لیــږلي
څـه یې پــه مکر او پلـمو ډک شو

پېغلې شــهیدې راته داسې ویل
زما د واده پـــه میـــلمنو ډک شو

دا رنګینه جامــې مې نه ګورې ته
زما دخاوند په وینو سرو ډک شو

ناڅـــاپه غرېاوغږمبهار شو پورته
کـــور دهنـــدارو او ګـــردو ډک شو

ګورم چې لرې د خپل ځایه پروت وم
زړه نـــا امیــد ه له سلـــګو ډک شـــو

ما مې د کور خلکو ته غږ پورته کړ
غــږ مــې دزړه په لــرزیدو ډک شو

زموږ ه لــوی او سنـــــدریــز ه کلــی
اوس پــه نارو او پــه سورو ډک شو

زما حواس ټول پریشان ښکاریده
چې ټــول بــدن مې د خولو ډک شو

اوس هم هغه وحشي غږونه اورم
کــلی موټول له تور لــوګو ډک شو

ربــه پــه موږ څــه حالتونه دي نن
زمـــوږ وطـن پــه ادیـرو ډک شو
****
۵ - ۳ - ۲۰۱۰ م کال-جرمني

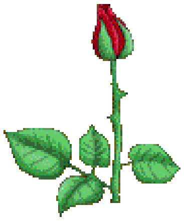

تا به دلدار کړم

مـــازیګر دی زیړی لـــمر دی
خـــوږ اشنـــا می مرور دی
شینکی خـــال په تندي ږدمه
خپل اشنـــا خوشحـــالومه

وریـــځی وریـــځی باران اوري
خوږ اشنـــــا په بلی ښوري
د اشنــــا دیدن ته ځمــــه
د باران کلــــه منمـــــه

اوږدې لارې دي سینــــدونه
پراته مخـــکې ګړنګـــونه
غره پــه سر کېږدی وهمـــه
اشنا ځـــــان له ستنومـــه

خوږ اشنـــا مې مساپر شـــو
لاړ ځمـــــا نه مرور شـــو
سپینه خــــوله ورته ساتمـه
اشنا ځان لــــه را بلمـــــه

په تندي دې شینکی خال دی
په یاری کې دې کمـــال دی
سترګې تورې په رنجـــوکړې
بیـا ګـــذار په مئین زړو کړې

سترګې تورې په رنجــــوکړه
جوړ شرنګار دې د بنګړو کړه
خیال ګــــودر ته د ورتلو که
شین منـــګی دې په اوږو که

افغــــانی ستا خریدار دی

ستا د بدێ شێبـــــــــويا ردی
سر او مال بەدرنەئـــار کڕي
خوڕ اشنـــــا تا بەدلدارکڕي

****
۲۰۰ – ۷ - ۱۷

بدلون

هغه دنیــا ده نن بــې رنګ بدلیږي
اغیا رهغه دی نن بې ځنګ بدلیږي

دا کومې لوبې چه پرون چلیدې
نن د هغه لــوبو نیرنګ بدلیږي

دا د شباب شانې ظاهره ښکاري؟
که په رښتیا سره یې خوند بدلیږي؟

پرون چې خپلوکې وه لاس اوګریبان
د هغه خلــکو نن فرهنګ بدلیږي

ځای د ټوپــک که دقلم سره شي
زمونږه شاه زموږ ملنګ بدلیږي

د یو ارمان د یــو تغیر په هیله
په علم اوپوهې ځای دجنګ بدلیږي
****
۲۰۰۹ - ۱۱ - ۷

نیمګړې لار

مونږ ته مـــو خپـل د کلي لار یادېږي
ز مونږ سپرلي مـــونږ ته بهار یادېږي

مونږ د ژوندن پـــــه اوږدې لار ورتلو
خپل مستقبل تـــه امـید وار ورتـلو

دا مـــو ددیــن او دائـیــن لاره وه
دا مـو د پـــوهــې او یـقیــن لاره وه

مونږ پدې لارکې خپل مقصد لورې تلو
مونږ خپل برې او خپل مطلب لورې تلو

ددغــې لارې د مـنــزلــنـو وروسته
بـیا د کلـــونو کـړاونـو وروستـــه

اوس هـــم منزل ته رسیـــدل ګران دي
په دې پـــیچومـــو ورختـل ګران دي

ددغــې لارې سرانــجـــام نشـتـه
پکـې ښـاغلی اونیک نام نشتـــه

پـه پــردوسر پــه بــل ګلـــــشن لاړو
د خپـل مطـلب ځیني پـه څنـــګ لاړو

اوس یـو مـحتاجـــه د پـردو د وطن
یـونـاعـلاجـــه د مـیـرو د وطن

دلـته مو هـــــم ز مونږ ارمـان ژړوي
مونږ خپل مالت خپل ګلستـــان ژړوي

مـــونږ زحـــمتونـــه کـړاونـه ګالو
مونږ په رښتیا تیـاره وختـــونه ګالو

چې په وطن مـــولوی ناتار جوړ دی

وحشـــي خـزان مـــو پـه ګلزارجوړ دی

مونږخـپل وطن تـه د خـــدمت پـه هيلـه
مونږ د اباد کلـــي ، مالت پـه هيلـــه

اوس پـه همـــدې ارمـان سوچونـه کوو
پـه خـپل تير شوي ژوند فکرونـه کوو

مونږ ويـل وطنـه چې اباد بـه دې کړو
غليم بـه ورک کړواو بنياد بـه دې کړو

چې مو پـــدې دنيا جنت جـــوړ وای
خپلو پـلرو تـه مــــو عزت جوړ وای

کله بــــه خپـل وطـن ابـاد ووينو ؟
د ولـــسونـــو اتـــحـــاد ووينـــو

اوس ترې محـــروم يو هرڅه تباه دي
ټـول زحمتـــونـه او کـړه وړه تباه دي

که خـــداې مو بـيا پـه هغه لار بوځي
پــه هـغــه کلـې او ګلـزار بوځـــي

ربــه موږ ستا نــه تـل امــا ن غـواړو
د ښــه ژونـدون سـره ايمـان غـواړو

ته مو عـــزت تــه مو همت وســاتې
ته مو غـيرت زمونـږه پـت وسـاتی

څه بـــې ګناه ډيـر افغـانان تباه شول
زمـــوږ زاړه زمـــوږ ځوانان تباه شول

لـه دغـــه بنده مـوږ ازاد کړې ربـه
د ولـــسو مـــو اتـحـاد کـړې ربـه

تـر څـو د کلـــو پــه لار بيا لاړ شو
د خـــپل ښاغـــلو پـه لار بيـا لاړ شو

په افغاني احساس وطن جوړ کړو
ها د خپل پلار نیکه مدفن جوړ کړو
****

۲۰۱۰ – ۳ - ۲

د زړه خـــبرې

زړونـــو تـــه لار لـــري د زړه خــبرې
عـــزت ، وقـــار لـــرې د زړه خـــبرې

چـــې په رېښتا سره ژونـــدن تېروي
لـــوړ اعتـــبار لـــري د زړه خـــبرې

مينه ده ژوند دی او اخلاص دی پکې
د زړه قــــرار لـــري د زړه خـــبـــرې

دو کــه يو ځل وي نـــور بيا لار نلرې
عـــزت هـــربار لـــرې د زړه خـبرې

تل دي رښـتيا تـــل دي پخې خبرې
ډيـــر طرفدار لـــري د زړه خـــبرې

افغاني ژوند په صداقت ښکلی شي
زرغـــون بهـــار لـــري د زړه خبرې
****
۲۰۱۰ - ۲ - ۱

د بزکشي لو به) وزلوبه (

څه عجيبه ساعت تيري ده
بـــز کشي ده بـــزکشي ده

د حـــلال پـــه دايـــره کـــې
په همدی حساس موقعه کې
پروت و زګوړی طلا يي ده

بزکشي ده بــزکشــي ده

د حــلال د دايــرى نــه
راتښول شوى دى حلقى نه
ښى اوچپ ډلو سيالي ده
بــزکشي ده بزکشي ده

وحشى لــوبه ده چــالانه
کشمکش له هرى خوانه
چې د خان په اس ځوک ځغلى
د همــغو کاميابي ده
بزکشي ده بزکشي ده

اى ددى لوبى حاميانو
تنو مــندو بــزکشانو
د وزى پــه جگيدو مــو
کړه قبوله خود کشي ده
بزکشي ده بــزکشي ده

بزکشي ځــانلــه هنر دى
هرڅوک کله ترى خبر دى
اوريــدلې بــه چــا نوى
د چهل دزدو فکاهي ده
بــزکشي ده بــزکشي ده

خلک حيرانــه او ابتر دى
د خپل ځــانه بــى خبر دى
که څوک لږ پکى دخيل شى

بیا نو سمدم بی ابي ده
بز کشي ده بزکشي ده

دا چې سیل یی بی پیسو دی
چانس د ځوان او د زړو دی
که جا هل پکې کامیاب شو
بیـــانو جـوړه خـرابـي ده
بـــز کشي ده بـــزکشي ده

اوس خو خلک دی خوشاله
د بـــزکـشـــو د کـمـــالـــه
چې سبا ته بـــه څه کیږی
نا معلومه شـــان بازي ده
بز کشي ده بـــزکشي ده

دا یو نیـــم پکې مـــکاردی
خدای وهلی بی روزګاردی
وی چې څان پکی شریک کړه
د وزلوبی سات تیري ده
بـــز کشي ده بـــزکشي ده

یـــوه ډلـــه ده کـــاذبـــه
کورا وکلی کی فاسده
که هغه چرته چانس راوړی
بیانـــو جـــوړه ګـــډوډي ده
بـــز کشی ده بـــزکشی ده

عـجيبـه چـاپ انـدازان دی
څوک قوی څوک ضعيفان دی
څوک جاسوس دبل د ټيم دی
وايـی دا ديمو کـراسي ده
بـز کشي ده بـزکشي ده

بزکشی زموږ کلتور دی
ګرزيـدلی مو غرور دی
شی که خلاصه دا سيالي نن
سبا بيا همدا خـواري ده
بز کشي ده بزکشي ده
خدای که ښه بـزکش کامياب کړی
چې سيل بين ټول پری حساب کړی
چې که ښه بـزکش کـامياب شـو
بـيا د ټـولو خـوشالي ده
بز کـشي ده بـزکـشي ده

دا وزه د هـغـه مـال دی
چې مغرور په خپل کمال دی
لوی بـادار ورتـه ساتلی
ښکلی کپ رنګ طلاي ده
بز کشي ده بـزکشي ده
****
۲۸ - ۷ - ۲۰۰۹

د میـنې لار

په کومه مینه چې اظهار کوي
کلـه اقــرار کلـه انکار کــوي
په یو نـظـر بې زړه زما وړي دی
لکه ښکاري د زړونـو ښکـار کوي
هسې پـه نـاز او کرشمـو تیـره شوه
لکه سپوږمۍ وریځ کې رفتار کوي
داسـې پـه مینه او ادا غـرېـدـه
خـوږې خبرې خـوږ بـنـدار کـوي
مدې شوې تیـرې چې خبر نشته
قــاصـد چمـونـه د بـازار کوي
دا بـد قـاصد هم پـه نـازلو ارزي
ځکــه د زړونــو کاروبــار کوي
د افغاني زړه تـه بې لارمــوندلې
میـنه د زړه ، زړنـو تـه لارکــوي

****

۲۰۱۰ - ۵ - ۲۵ م کال

ها چې روږدي په تراخه دي

که ځوانـــان دي که زاړه دي
ها چې روږدي پـــه تراخه دي
دوی دي خام کله پـــاخه دي
چې د ژونـــد ځینې ماړه دي

د مـــــانښامـــه تر سهاره
د خـــــزانه تـــــر بـــهاره
دوی د کال په هر موسم کې
د غفلت پـــه خوب بیده دي

د دنیا د کـــارو زیـــاره
د زحـــمت او د روزګاره
ځانله نه ګوري ائینه کې
په اوږو د بـــل پراته دي

د ژوندون ځانله مفهوم شته
حرکت شته هـــم سکون شته
ددوی ټـــول عمر سکون دی
د یخنۍ پـــه شان ساړه دي

د اشنا پرون

هیر شه مــازیگره د اشنا پــرون
ای د زړه پــرهره د اشنا پــرون
ما چې دکلونو پرې حساب کوه
وې وتــم د دره د اشنا پــرون
ما یې اوربدې لارې لندولې خو
چا کــړم د نظره د اشنا پــرون
نور مې دخوبونو او خیالودنیا
هیره کړه د سره د اشنــا پــرون
اوس راته حساب کې دپردوښکارې
مینه ســوداګره د اشــنا پــرون
مات مې شو پالنګ دورختوتکل
کوز شــوم د بستره د اشنا پرون
بیا د ګلــروخانو په چم راغلمه
پوه شوم لــه هنره د اشنا پرون
پریږده افغاني نور پرې حساب مکړه
لاړ شه د نظره د اشنــا پــرون
۲۰۱۱ - ۳ - ۲۲ م٠ کال

داغلي زړونه

توري وريځې طوفانونه
غم لړلي ماښامونه

بيا اسمان ولې په قهر دی
بد حالت دی بدروزګار دی

دي غمجن غمجن وختونه
نا امید داغلي زړونه

ځوانيمرګ ښکلي ځواني ده
دنيا هسې ده فاني ده

ځي داوښکو سيلابونه
پرې لامده شول ګريبانونه

ځوانيمرګ مو نن بهار دی
جګ ښنتر لکه چنار دی

ربه راولې قرار بيا
د دې سيمې په ګلزار بيا

غوټۍ وسپړي خندا شي
خوشالي په هره خوا شي

ربه ختم دا ماتم کړې
خوشالي په هر قدم کړې

د اسمان لـمنې شنې کړې
د خوښۍ بلې ډېـوې کړې

ستا دربارته دوعـاګوی یو
چې پـدې خـــبره پوی یـــو

صرف تحفه زمو ږ ایمان دي
دا ژوندون یـــو امتحان دی

۲۰۱۱ - ۱ - ۲۲ م.کال

نا معلومه انتها

دغــه حــالات راتــه بد نامــه ښکاري
دا هلــې ځلـې هـــم ناکامـــه ښکاري

چې واک کې هيڅ په لاس کې هيڅ نلرو
دغــه اغــاز مــو بــې انــجامه ښکاري

داچـې مطـلب تــه رسيـــدلی نشو
دا دصياد له مــکره دامــه ښکاري

څوک چې زموږ ځان غمشريکه بولي
دهغــو نــيت هغو د ګــامــه ښکاري

کلــه يقين کــله پيښمانــه يو مــوږ
اوس د يــقين خبره خــامه ښکاري

که موږ په خپلو کې يــو موټی شولو
بيانو مطلب موږ ته څوګامه ښکاري

د افــغــانــي ولــس خدمت لــپاره
ملي وحدت ښکلی له نامه ښکاري

کليوالي مصرۍ

اوربل دې تور رخسار دې سپين دی
دا مې يقين دی چې به وشې ديدنونه

زلـــفې بې بيا پـــه مخ خورې کړې
دا پټ کاته بې په زړه غشي واروينه

د يار پـــه غيږه کـــې شين منګيه
غيږکې د يار بـــې مزه ماته راکوينه

د جلـــۍ شنه او ســره بنـــګړي دي
شرنګ د بنګړو بې عاشقان ازاروينه

اوربل بې تور رخسار بـــې سپين دی
په لارې تګ د ښاپيرو کـــانې کوينه

په لار کـــې پروت بـــې مات بنګړيه
راته را ياد شول د اشنا خواږه وختونه

پـــه لارکې پروت بـــې مـــات بنګړيه
راته رايادشول شوه د اشنا ډک مړوندونه

د يـــارد پـــوزې ســـور چـــارګـلـه
مزې دې وکـــړې چې ليلا دې ګرځوينه

د يـــار د سپـــيـــن رخســـار پيـــکيـــه
شمال دې بوزه چې بې سترګې ووينمه

****

۲۰۰۹ - ۱۰ - ۸

حیران یم

ځينو ، ځينو انسانانـو تـه حـيران يم
چې شکبر يـې پـه ظاهره او پنهان يم

پـه ظاهر به د ورورۍ نـه درتـه وايې
خود زړه پـه ارا دو يې بدګمـان يم

چې ته نه يـې بيا د بـل سره يـې مخ شي
ورته وايې زه دي دوست په هر ميدان يم

خپلې ګټې به د بـل په زيان کې ګوري
زه دا مکر، دوه مخۍ ته يې حيران يم

په هرلـوري دنفاق اورونـه بل کړي
پدې کار کې باوري پرې د شيطان يم

سکني خواخوږي، ورونه سره بد کړي
بيا په هريوپاچاهي کړي وايې خان يم

که دبل سـره خاين شـي ګناه ګار شي
خو ددين په نوم به څنګه مسلمان يم

د اخـلاص اود راستي ښکلې دنيا ده
پرې زوريږم غلطۍ تـه يې حيران يم

صداقت اوورورولۍ کې سرلوړي ده
ددوه مخو په دوستي تل پښيمان يم

۲۰۱۱ - ۱ - ۲۸ م.کال

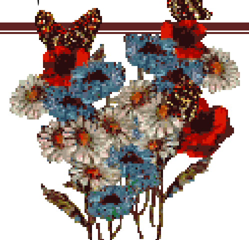

دا څوک دي؟

دا څوک دي چې تاریخ او په زمان موشک لري؟
احساس مو راته وژني په ایمان مو شک لري

مونږ سر د هر جنجاله د خپل سر په بیه جګ دی
زمونږ پــه قوې عــزم او پیمــان مو شک لري

فطرت کې مو ځای شوی آزادي د خپل ولس ده
ښکاریږي چې په لوړ نوم د افغان مو شک لري

باتــور د زمانې وم پــه ملکو مو واکداري وه
زمونږ دجد په ځــمکه او آسمان مو شک لري

ولس مـو راته وژنــې د پردي سامراج په امر
زمونږ پــه ارادو د زوړ او ځوان مو شک لري

دښمن که مې پــه خپلو کې نفاق ته سره بولي
په پوهه متانت او پــاک وجدان مو شک لري

ډیر ژر بــه بې خپل عقل په سر راشي لــرې نده
چې څوک مو په بري د جنګ میدان موشک لري

نن هرڅه نــه ای ورو نو دیــوو الي ضرورت دی
یو کیږي هر افغان پدې آرمــان مو شک لري

****

۲۰۱۰ - ۴ - ۲۴ م کال

د مطلب انډيوال

چرګ مارغه، الوتى نه شي
خودباز پــه وزرو خاندي

نې په خپله څه کوى شي
نه دبل په سود اوزيان دي

بل تــه هيخ ويـلى نه شي
بس دکور داړه ماران دي

داسپين سترګي بي کماله
دښمنان خپله د ځان دي

زړه يې سوړلکه کنګل دي
دبــزمونــو نــقادان دي

ددوى مــينه بــازاري ده
د مطلب انــډيــوالان دي

٢٠١٠ - ١١ - ٨ م كال

مه وژنې !

مــه وژنې نورسه ځوانان مه وژنئ
نور دا ببر سرمـــاشومان مه وژنئ

بس کړئ دغــــه ظلم او جفا نــوره
نورد کلي زوړ او ځـــوانان مه وژنئ

پرېږدې چې ګلونه شي باغونه شي
زموږد انازولي بچيـــان مه وژنئ

تاسې به هم کــــور لرئ اولاد لرئ
دغه بې ګناه انسانان مــــــه وژنئ

صرف دغـارتګر اوترهګر په چـــم
نور مـــو د ايئن لارويان مـه وژنئ

۲۰۱۱ - ۲ - ۲۵ م.کال

سپرلی سپرلی وطن

موسم د سرو ګلونو نو بهار مې را پـه زړه شي
شيبې خواږه وختونه د لدار مې را په زړه شي

شعلې چې بې د حسن او ښکلا هر لور خپرې وی
هغه ښکلې ساقي او سپين رخسار مې را په زړه شي

پرون چې وه پرديس نن ها خيالونه مې کوربه دي
ښايسته ښايسته باغونه ننګرهار مې را په زړه شي

په مينه او اخلاص چې د هر لوري ورته درومي
جنډه د سخي جان ښکلی مزار مې را په زړه شي

قندهار کلي باندې او د ميلو په جم او جوش کې
باغونه د انګورو ، سره انار مې را په زړه شي

غزني کې هم پراته دي رسيدلي زيارتونه
د خوږ وطن تاريخ او افتخار مې را په زړه شي

پامير په جګه غاړه د اسيا يو هسک غرور دی
سپين غر لمنې سرې شي لاله زار مې را په زړه شي

علما هم د وطن زموږ د پوهې پسرلې دی
هرات کې عالم پوه خواجه انصار مې را په زړه شي

بادغیـــس پــه وچــو دښتو او د للمو په تـــپو کې
هغه لوی لوی ځنګلونه پسته زار مې راپه زړه شي

بانـــډي هـــا کلاګـــانې پـــه دره د الیشنګ کې
تګاب ، نجراب راوا خله ګلبهار مې را په زړه شي

لغمان مو هم ډیر ښکلی طبیعت شي په سپرلي کې
ښایسته عمرزائي او الـینګار مې را په زړه شي

****

۲۷ - ۱ - ۲۰۱۰

ووایــه !

ووایــه اشنا که راتــه څه وایې
اورمه که بــد یا راته ښه وایې

ستا لوري مې ټول په ځان منلي دي
ستا زړه که خوارېږه که څه ترخه وایې

ماته په رښتیا باندې منظورېږي دي
وایــه د رنـدی، که دې د زړه وایې

زه خو دې په مینه باندې پایمه
ته به اوس پدې کې راته څه وایې

پــوی یمه اشنا په دې با وریمه
ماته د خوږلن زړګي خواله وایې

۲۰۱۱ - ۱ - ۲۲ م.کال

يوه لنډه کيسه د مور د ورځې په مناسبت

د مور زړه

يــو کيسه د يــوې ښکلــې ناوکۍ
وه حسينه پــه مثـال د ښاپــيرۍ
د ښکلا شهرت يــې ډيـروه بې انداز
چې پــرې خپلــه وه اګاه لــدغه راز
ډيرځــوانان يې د ښکلا وه خريدار
کبرجنه ډيــر مـغــروره پــه رخسار
ښکلی ځوان وه په هغې زړګي بايللی
هغه حسن يــې زړګـي ترګوګل وړی
په خپل فــکر کــې باعزمه با ايمان
ښکلې پيغلې ته بې اظهارکړه خپل ارمان
پيغلې وليده چې ځوان دی هسې ښکلی
چی په مابا ندی بې خپل زړګی بايللی
چې دځوان اظهارېې واوريد په ښه شان
ورته وړانــدې کــړه خپل شرط په هغه ان
که دې شــرط راته قبول کړه زه يم ستا
بــی لــه شــرطه بــه دې نشــمــه ليلا
ځوان ويــلې چې هــر شرط ته يــم تيار
راتـــه وايــه چــې زه نــلــرم قـــرار
ويل چې شرط مې دی مشکله که پوهيږې
هــمدا اوس بــه د مور کورته روانيږی
مور دې مــړه کــړه ماته رايوړه لړمون
پس لــه هغه به کامياب شــې په ازمون
زه بــه ستا شمه ژوندون کې تل مـدام
که قبــول کړې زما شــرط زما مرام
ځوان په منډو دخپل کورپه لورې سرشو

د خــپل مــور ته رسېدلو پــه تکل شو
هلته ګوري چې بې مور په خوب بیده وه
بې خــبره د خپل ځــوی پــدې قصه وه
لوی چاړه یې د خپل مور په ګوګل سر کړ
سمــد ستې یې د خپل مــور ځیګر بهر کړ
دا ځیګر یې کړ په لاس په منډو سر شو
د جــلې پــه لــور بې عــزم او سفر شو
ورخطــا د هــغې پیغلې په لور سروه
لیونــې د خپلــه ځــانــه نــا خبر وه
چې نا څاپه یې پښه شوه لارکې بنده
راګــوزار شــو دیو غت کانی تر څنګه
دی په خپل درد او فریاد باندی اخته شو
مور ځیګر هلته ګــوزار او کللولــه شو
مــور ځیګر نــه دا اواز شولــو بهر
اه ، پاک ربه چــې مې ژوبــل شو پسر
د اواز پــه اوریــدو پــه چغــهار شــو
ځوان په هغه سات د خــوبه را بیدار شــو
چې د خوبه یې سرجګ کړ د م ساعت
مور بې سر ته ورتــه نــا سته په هیبت
موري غږ ورباند ي وکړ ځویــه څه دي
بیا ناارامــه وي خوبونه دې درانه دي
ځوان چې خپل مور ته له ورایه وکتل
له هیــبته یــې پښو تــه ودانــګل
ویل مور جــاني زه یم ستا اصلي قاتل
ما تــه عــفه کــړه انصاف نه وم غافل
تا روزلی یم خپل نفس کې تر دې دمه
چې ژوندی یم زه بــه ستا قدر ساتمه
خوږ موجود یې ته خلقت د پاک سبحان

ستا دا پـــاکې عـــاطفې تـــه یم حیران
مور ده مینه مور احساس دی د ژوندن
یـــوهستي ده هـــم رڼـــا د سبـــاوو ن
هـــغه څـــوک چې د مور قدر ته رسیږې
د خالق پـــدی پیرزوبـــانـــدې پوهیږې
پـــه دنیا کې تر هـــر څه نـــه خوږه مور ده
مور نعمت ده مـــور ښکلا د هریوکور ده

۲۰۱۰ - ۵ - ۹ م کال

تیر وختونه

څه حالات مو په وطن دي چې تیرېږي
ځواني هیلې ارمانونه مو ژړېږي

څه وختونه فرصتونه په تلو تلو دي
زمونږ هیلې امیدونه په سلګو دي

او سیده په یو مالت کې ښکلې ځوان
وه قانع په خپل قسمت په خپل ګذران

شپه او ورځ ئې په زحمت او مزدوري وه
کر د ځمکې د نیکو یې غریبي وه

وه خوشاله خپل مالت کې دغه ځوان
هم راضي په سخاوت د پاک سبحان

بد حالاتو د وطنه مساپر کړ
دي ناخوالو د کلونو مهاجر کړ

شپې او ورځې تیریدی میاشې کلونه
ورپه زړه شو د وطن خوارېه وختونه

هغه کلی هـا ښایسته باغ او ګلزار ربیا
د سپرلیو او فصلونه نو بها ربیا

یادول یې شپه او ورځ خپل وطنونه
د مالت هغه شیبې خوارېه یادونه

ویل چې خدایه خپل ملکونه مې یادیږي
د وطن شنه شنه فصلونه مې یادیږي

د ودونو او دودونو رواجونو
ها دیرې ها مجلسونه مې یادیږي

د پی مخو ښکلو پیغلو بیرا او بارکې
هغه لوی لوی زیارتونه مې یادیږي

د چینی نه د اوبو منگی په سر کې
ها د پیغلو کتارونه مې یادیږي

په اختر کې د ځوانانو ډلې ډلې
هامیلې او اتڼونه مې یادیږي

رنگ په رنگ ښکلې جامې د طاعتونو
په مسجد کې ښه وعذونه مې یادیږي

مړ اوبل داوربلکو الوتنې
د بامو د سر خوبونه مې یادیږي

څومره ښکلې څه ښایسته کلي باندې دي
جم او جوش د بازارونو مې یادیږي

یادول یې زیاتوي د زړه دردونه
افغاني هاتیر وختونه مې یادیږي

د مینې راز

دمــینې راز مــې د اشنــا سره وه
لکه د ګــل چــې د بـورا ســره وه

لکه دریاب هاند اوڅپې ،څپې وم
کــار مې د مـی او د میــنا سره وه

چــې وم د مینې پــه وفا بــې باور
دا سې مې راز هغې لیلا ســره وه

هـره شیبه هــره لمــحه بــې بوله
څــه د روا څــه د ګــناه ســـره وه

د ا بې د مینې او وفا شیــبې وې
د نــاز کاته بــې د مسکا سره وه

افغاني څو مره ښې شیــبې تیریدې
د خوب تعبیر مې په رښتیا سره وه
****
رایسویک - هالند
۲۰۱۰ - ۱ - ۱

د سولې دښمن

چې وې د سولې اوصــفا خبرې
د افــغانــانــو د پــخلا خــبرې
وي د ورورې اوبــې ريــا خبرې
دا د لستهونــي مــارا نــكاركوي

دی په جنګوکې خپل هستي غواړي
د افغانــانــو تبــاهــي غــواړي
ځانله بزنس دبــل نيستي غواړي
ځکه د ســولې نــه دئ ډار کــوي

دی د سبا ورځــې حساب بيروي
دخپل کړه وړونه بې ځواب بيروي
دی د کاذب وجدان عذاب بيروي
پــه ســولې کلــه اعتبــار کــوي

زموږ مالت بې په سوراور سيځلی
د چا خرمن د چا بــې کور سيځلی
زموږ وطن بې لور په لور سيځلی
دغه جانې کار دخــونخوار کوي

دی برالا د بــل پــه ډول ګــډيږي
په سپين سترګئ دبل په زورغړيږي
خبره يــو وي خــو دئ نــور غړيږي
خايــن دښمن دې چــم د مــار کوي

د شرق اوغرب دوئ پــه فرمان دي
هسې پــه نوم بــانــدې افغان دي
دوئ مو لستهونې کــې ماران دي

صرف افغانیت په خوله اظهارکوي

دو ئ پښتانــه هــم پشئي وژلي
هم يې ازبک نــورستاني وژلي
دوئ د افشار واړه بچي وژلي
اوس هم په جنګ باندې ټينګارکوي

راځئ اې ورنــو اتحـاد جوړ کړو
چې سره يو شو خپل هوادجوړکړو
سوله يوالــي تــه بنياد جوړ کړو
پردي په جنګ باندې تلوارکوي

دا د باتورو شاځلميانو کور دی
دبا ايمانــه دين دارانــو کور دی
د بــاعــزتــه افغانانوکــور دی
افغان پـه سولې تل اسرارکوي
١ - ٦ - ٢٠١٠ م کال

د علامه محمدسعید «سعید افغانیَ
د ۱۳۵۲ هجري شمسي کال د لیکنې پر بنا

دا څه حال دی ؟

پوه نه یم چانه دا پوښتنه وکړم
څنګه ددې حالت خیړنه وکړم

څوک به ددې تپوس ځواب ووایي؟
ددې حالت را ته حساب ووایي

ډاره ، هراس خو موخلاف ته بیایي
دا سیاست وال موانحراف ته بیایي

ارتجاع ،هروخت د دوکو سره ده
خاین، خپل شومو پلا نو سره ده

د بلې خوا دا د څوکې نوکران
دي د ولس او ترقۍ دښمنان

اجنټ د لاسه دا وطن تباه دي
د جاهلانو نه امید خطا دي

استعمارګر را ته نیرنګ ښکاري
روشن فکران موهم کمرنګ ښکاري

یو څو کاذبه د قدرت لیونیان
پردی په زور د حاکیمت لیونیان

په چپاول باندې روږدي دي تمام
دا وطن پال مو زنداني دي تمام

نو دې حالت تــه به ځواب څه وي؟
دې ته رښتينې فصل وباب څه وي؟

که پـــرده جګـــه دعیبونو کاندې
یا بر ملا د دوئ ظلــمونو کاندې

که وای چې څومره بیکاري ده دلته
ټول ناداري بــې روزګاري ده دلته

وايي، چې ستا پدې کی کار نشته
ستا حاکمیت کـــی اقتدار نشته

که واي ځوانان موټول بهرته درومي
د پــــردو زجـــر دبل در ته درومي

هلته تـــوهين او رټـــل کيږي تمام
دوي پــــه ناحقه وژل کيږي مدام

واې ،په تا څه چې ټول افکار پاروي؟
؟زموږ قدرت زموږ روزګار ورانوي

که وای دا مرستی کو م ځواب نلري
وای د خيرات پيسی حساب نلري

واي ،سيـــاست کـــې دتا کار نشه
خيرات اشنـــا نـلرې يـــار نشته

ما ويل، ملـت او بودجه يعنې څه ؟
واي، زموږ ه خپله اراده په تا څه ؟

مصـــرفـــو یــې خپل بــقـــا لپاره
د خپل مـــراد او د رضـــا لپاره

که وای قدرت کې دي ناپوهه خلک
واې ، پکار ندي زمونږ پوهه خلک

تر دولسمه شپږم پـــاس ښـــه دی
تحصیل یې څه کوو اخلاص ښه دی

اوس دی چنګیز او هلاکو په قدرت
ستا وظـــیفه ده د حـــاکم اطـاعت

که دي له دندې نه دې شوې بې خبر
ګني چــې ګورې ، ډبلۍ او ستا سر

دوی د خیـــانت کلـــه اظهار کوې
وای، داســـې نده ترې انکار کوي

که واې ژوند د عالم، پوه بد تر دې
واې، د دې راز افشا کـــول خـــطر دی

که واې تشخیص د مرض ورونډ ښکاری
وای زمونږ کار مونږ ته سمون ښکاری

ما ویل، قانون مو د ځنګل قانون دي
کوتک ، ډنــډې او د چلول قانون دی

یو ډارن غږ کړه چې دا څه وایې یار؟
ځان دې په خپله خیژوې ته په دار؟

ما ویــل ډاریګه مه جـرت دی په کار
لږ څــه احساس د مسؤولیت دی په کار

د ژوند ماهیت په حقیقت ښکلې دي
ژوند په همت او مسؤولیت ښکلې دي

هــا د وطــن تاریخ ته پام وسا ته
لــږ د نیکــونــو احترام وسا ته

ای هیوادوالو دا لوی فرض دی زموږ
داخپل ګفتار ته عمل قرض دی زموږ

نور د پــردو د دوکــو ښکار نشئ
چې پــه لمسون د لوی اغیار نشئ

د یــو بــدلــون او د سمون لپاره
د یــو واحــد وطن د شتون لپاره

دې بــد حالت ته نور انجام شوسره
یو عملي ګــام او اقــدام شــوسره

----

۱۵ - ۲ - ۲۰۱۰ م کال

سندره

یوه نغمه یوه سندره
یوه ماشومه، ملغلره

چې هم مینه ده ښکلا ده
محبت ده مشغولا ده

د نیکه د زړه دنیا ده
ده ډیوه د کور رڼا ده

مور او پلار یې هوسیږي
دا سندر چې لویږي

دا سندره به نغمه شي
په هر لوري به خوره شي

دا به هیله شي اسره شي
د وطن د باغ میوه شي

رب دې تل لرې خوشاله
دا ماشومه سندرواله

دا احساس دا به وږمه شي
دا ناهید یا زرغونه شي

کورنۍ ته افتخار شي

افغاني عزت ، وقــار شي

وړه او خوږه ماشومه سندرې او د هغې
عزتمندې کورنۍ ته ډالۍ ۰

۲۹ - ۲ - ۲۰۱۰ م کال

آزاد افغانستا ن

چې کلـه ګل کله بوستان یـادوم
زه مـې د خـور زړګې جانان یادوم

څوک به سپیڅلې دیار مینه ستایي
زه هـم نرګس سره بوستان یادوم

زمـا قـلم او مـحبت معلوم دی
جنګ نه نفرت زه خپل آرمان یادوم

ټوپکه مات ،ظالمه سر دې وخورې
زه مې په سـوله کې ایمان یادوم

یوائې جنګ ندی چې لار پیدا کړي
زه پـه قـلم د ژوند داستان یادوم

جنګ تباهي ده جنګ وحشت راولي
د قـاتـلانـو تیر زمـان یـادوم

دا چې غلیم مې په بـاغونو ګرځي
پـه اتفاق کـې غلیم وران یادوم

چې شل په سلو کې قدرت غواړي دوی
زه پـه لستوڼې کـې ماران یادوم

دا د پـردو استـخبـاراتـی ادارو
ښکاره او پټ جیره خوران یادووم

دا وزارت خـو د خدمت موخه ده

دا د چوکی ټیــکه داران یــادوم

راشه چــې غــاړه شو غړی شو سره
په وروری هــر مشکل اسان یادوم

افغانــه پریــګده د توپــک خبره
پــه هوښاري بُـرد د میدان یادوم

راځه چې لاس د وروری ورکو سره
د ازوریــدلــي افغانــان یــادوم

زه دښمــني د ټوپک مار سره کړم
نه چې د دین خدمتګاران یادوم

ټوپک دې پریږده سترګې خلاصې که نور
والصلح خیر پــه نوم قــران یادوم

افغاني یــوکــړه دا خواره قومونه
بــیا به ازاد افغانستا ن یــادوم

۲۰۱۰ - ۷ - ۷ م.کال
مهاجرت

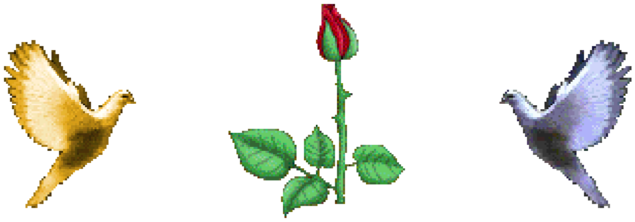

ژوندون نلري بقا

دا بحرونه دا فضا
دغه ځمکه دا هوا
دا هستي نن او سبا
ده فاني دغه دنيا

که بادشاه وي د ملکونو
هم صاحب د کروړنو
د بنګلو او بلډنګنو
خو ترې تللي وي فردا

د بدبې او عزتونه
د قدرت مغرورو ختونه
ها قصرونه او برجونه
چاته نلري بقا

ای مغروره د هستیو
د قدرت او د چوکیو

د عیشونو او خوښیو
د ژوند نده دا مانا

لــړ دمــه شه د غــروره
ای د بــل په زور باتوره
شــرم ښــه دی د تربوره
کړه حاصل د خدای رضا

لړ انصاف درته پکار دی
ولس ټول درته په قهر دی
سبا واک د بل واکدار دی
مــکړه ځــان ســره جفا

عمر ټول پــه تیریدو دی
دا کاروان پــه رسیدو دی
غفلت کار د لیــونو دی
ښه عــزت لري تــقــوا

ځان دې پــیژنه انسان یې
بې خــبره د خپل ځان یې

چې په غیر لارو روان یې
نور د خدای غواړه پناه

سبا خدای ته دې رفتن دی
ژوند ختمیږي ځانکندن دی
بس یــو څــو متره کفن دی
څــه ځــواب کــړې د الله؟

....

څه تيريږي؟

خدای پرې خبردی چې به څه تيريږي؟
چيرته به بد چيرته به ښه تيريږي؟
بدې شيبې زموږ په زړه تيريږي
چې ټانک د کلي پر وياله تيريږي

جنګ مو سپين ګيري اوځوانان ژړوي
دبمباردنوم موهر افغان ژړوي
دود د باروتومو آسمان ژړوي
څوک په ښکاره څوک لکه غله تيريږي
چې ټانک د کلي پر وياله تيريږي

هر خواته مرګ دی افغانان مري
زموږ اميد سره آرمان مري
زمونږ دکلو زوړ اوځوان مري
څوک نا بللي ميلمانه تيريږي
چې ټانک د کلي پر وياله تيريږي

داخوعمل دکوم خونخوار ښکاري
چې عدالت په نوم شعار ښکاري
انسان وژنه په اشکار ښکاري

لکه تـر شپـولې چې لیوه تیریږي
چې ټانک د کلي پر ویاله تیریږي

ته بــه هم کلی لــرې کــور به لرې
زړه سپین سرې شانته مور به لرې
ماشوم بچي بـه لرې ورور به لرې
په بل چې کاندي پــه هغه تیریږي
چې ټانک د کلي پرویاله تیریږي

په زور په بل حاکمیت ګران کاردی
دا ورور وژنـه د نادان کــاردی
خیــراوفــلاح دمسلمان کـاردی
څه به په سیمه اوکـالــه تیریږي؟
چې ټانک د کلي پر ویاله تیریږي

بس دی مرګــونه او نـاتارکلو کې
سـوله، جـرګه شې او اتبارکلـو کې
پریږدی، چې راشې نور قرار کلوکې
په ببر سـر ماشوم به څه تیریږي؟
چې ټانک د کلي پرویاله تیریږي

۲۰۱۰ - ۸ - ۲ م۰کال

غــزل

نن چــې مــې اشنا راته غصه ښکاري
ښکاري چــې دنیا راته غصه ښکاري
مــا دبڼو لانــدي پــټ کاتل ورتــه
خدایګو په همدا راته غصه ښکاري
څه مــې په وعــده کې خطائې راغله
ځکه پــه بیا بیا راتــه غصه ښکاري
هسې مې ټول ژوند په غم بدل کاندي
دا چــې دلــربا راتــه غصه ښکاري
کړم یې بــدرګه په سرو غنچود ګل
ګرم یم خاماخا راته غصه ښکاري
زه یې اوس دزړه په احوال پوه شومه
دا چــې برالا راتــه غــصه ښکاري
میــنه،محبت لــري په زړه کې یار
نشي چې رسوا راته غصه ښکاري
خوند کړي افغاني دا پښــتنه میــنه
ده دزړه دنــیا راتــه غصه ښکاري
۲۰۱۰ - ۸ - ۲۸ م ۰ کال

مناجات

ربه ستــا دربار دی لـــوی
مورېیو ټول ستـــا ثنا ګوی

ته عزت چـــا ته نصیب کړې
څوک ذلیل کړې سیـاه روی

تفـاوت لري خالقــــــه
ستا مخلوق په رنګ ا وخوی

یو هـوښیـارکـــوي کا رونه
بل جـــاهل بې ادب لـــوی

څـوک ظالم خـــانه خرابــه
د ی مــــکاره درواغــګوی

ربــــه تا دي پیــــدا کړي
څوک عاجز څوک فضول ګوی

تــکبر چې پـــــکې نه وي
هـــا عالم د عقلـــــه پوی

چې په پوهـــــه علمیت مري
د هغــــوی شتـه دوعـا ګوی

چې په جهـــل کې پیـدا شي
خدای دې نکړي چـــاته لوی

چې په سمـــــــه لاره سر دی
افتخــــــــار په داسې ځوی

نورو صلحـه کې ژوند تېر کړ
مورې په جنـګ کې شو را لوی
۲۰۰۹ - ۸ - ۲۵

پټ انځور

مات کړه دا طلسم راښکاره شه نور
پربېږده دا غرورلېګذاره شه نور
غوارم چې انځوردې خیال کې ځای کړمه
څو شیبې دسترګوننداره شه نور
ژوندی زړتیریږي بقا نلري
راشه دزړه کورکې مې دیره شه نور
څوبه تصورکې وي خیالې دنیا
راشه دژوندې مینې کیسه شه نور
والوزه وزرې دې راپرانیزه
مات کړه دا قفس ترې بې ګانه شه نور
ته نور دتعصب زاهده ډار مکړه
وخانده دژوند خوږه نغمه شه نور
دا د پاکې مینې ارمانو ته یار
راشه ورته وخانده دمه شه نور
مات به مې خمارشي د اوږدو کلو
ښکلې د سروزرو پیمانه شه نور
----
۲۱ - ۸ - ۲۰۱۰ م ۰ کال

سپېڅلې ارمانونه

ګوره پــــه مينه پـــوهيدلې اشنا
په زړه کې پوهه په خولې غلې اشنا
خوڅه چې وائې په ربښتيا بې وابې
ای په خلوت کـــې نازولــــې اشنا

دا ستا دمينې پــټ الهام ته سلام
دمينې ډک خواږه پيغام تــــه سلام
ستا دمعصوم زړګي اسرونه لوګی
ستاد اخلاص ښکلي انجام ته سلام

مورږ د وحشې صياد په لومه کې بند
دځــــوانو هيلو ارمــــانونو کې بند
ميــــنه د زړه اظـــــهارولــــې نشو
يو دتعصب ورنــدو چمونو کې بند

راشه چې مينه شو ايمان شو سره
يو ښکلې راز شواو پيمان شو سره
ای پــــتې مينې د حـــيا نــــه ډکې
راشه د خورږ زړنــو درمان شو سره

دغــــه طلسم مــــاتول دي پــــکار
په جهد مطلب ته رسيدل دي پکار
چې دايم عــــزم شوهمت شو سره
دغه تياری سبــــا کـــول دی پکار

---

۲۲ - ۸ - ۲۰۱۰ م۰کال

ژوندون څه دی؟

دا ژونـدون یـو امتحان دی
چاتــه سخت چاته اسان دی
چې پـه سمه لارکې سم وي
ورتـــه فضل د سبحـان دی

د بــد کارو بــد انجام وي
ریاکار کله نیک نـام وي
چې د ښو تمه تــرې نه وي
کور او کلي کې بدنام وي

دنیا سیند پــه خیر بهیږي
د ښو ښه نوم پــاته کیږي
چې عبث تــرځي وختونه
خپل مقصد ته نه رسیږي

ژونـــدون نــلري بـقا تل
وي انجـــام د ابتدا تــل

څودې وس رسي نیکي کړه
چې فـــاني ده دادنیا تل

ته د پـــوهې تــرفدار شه
ښه تعلیم وکړه هوښیار شه
د دنیا په کار او زیار کې
څه همت وکـــړه بیدار شه

دغه چانس په تیریدو دي
بس فرصت دې د شیبو دی
غـافـل نشې د ایـامـه
چې ایـام درنــه په تلو دي

----

۳۰ -۹ -۲۰۱۰ م ۰ کال

توپکمار

خپله کارغــه دي چــم د بــاز کوي
د ډيره کبــره جګ پرواز کوي

د ابې کمالــه د قـــدرت ليونيان
نه ترحـــم شته نــه لحـــاظ کوي

دا قاتلان دي توپکمارېږ ګنه
هسې تبليغ دور او دراز کوي

خودوی په خپله په دې ښه پوهيږي
چې تـــل ګـــډ ادغير په سا ز کوي

دغـــه دنيا دا لباســـي وختونـــه
دايمه نـــه ده چـــې پرې ناز کوي

زموږ د ديـــن او د ائين پـــيروان
خداي ته د سولې راز ونياز کوي

ربه تباه کـړې فرعوني زورواکان
چې ستا مخلوق سره ناساز کوي

----

۱۷ - ۱۰ - ۲۰۱۰ م ۰ کال

پټ کاته

نن چې اشنا سترګــو کې کتل کوي
ښکاري چې په زړه کې څه ويل کوي

جــوړې تماشې يې دي چشمانو کې
خيال کې مې انځور د کوم غزل کوي

خوندي يې پټ کاته کا سترګو سترګو کې
مينــه ده د زړونــو ښکارول کــوي

پريږده کــه غماز ورته هرڅه وايي
نه منې د بــل هغه چــې خپل کوي

حسن ده ښکلا ده پــه همــزولو کې
خوندي يې رواجــونــه د کابل کــوي

۲۸- ۱۰ - ۲۰۱۰ م. کال

لو یه ربه

څــه ویرجنــې سلسلې دي
څه غمجـن ساړه وختونه

تــړمــې اوښکــې دي روانې
پرې لامـده شول ګریوانونه

زه د مــور پــه حال جړیږم
چې اوس ګالــې ګړاونه

هــره ګــړۍ هــره شیبه یې
یــادوي خــپل مــالتونه

نــا امیده لــه هــر خواده
ځان ځانــي ده تکلیفونه

اوس یې خپل ترې پردي شوي
پردیسي پــردي ملکونه

ربــه داســې تــوان را کړې
چې یې وکــړو خــدمتونه

د مور قــدر او خدمت کې
خدای نصیب کړي جنتونه

څه حالات ښکلي شیبې وې
دځــوانی ها تیر وختونه

عمرسیند غوندې بهیریږي

مــري سيندونــه دريابونه

موري خدای دې نګهبان شه
کړو پاک رب ته دا سوالونه

دا غمجن زړګی يې ښاد کړې
کــړه نصيب يــې راحــتونـه

ته مو دا ارمــان پــوره کړې
تــرينه لــرې کــړې دردونــه

----

۳۰ - ۱۰ - ۲۰۱۰ م، کال
مهاجرت

دغم وریځې

دغم وریځې بیا په شنه اسمان خورې شوې
بیــا د قــهره د افــق لــمنې ســرې شوې
نــن دا وښکــو دریــابــونــو حساب نشي
چې په سرمودځوانۍ خاورې ایرې شوې
خپل په ویر، پردي په ویرهرلورې ویردی
نامراد د ښکلي ځــوان د زړه اسرې شوې
ځوانیمــرګــې ارزوګــانــې امیدونــه
ټول د خاورې سره خاورې افسا نې شوې
دا ژوندون راته عجیبه شانته ښکاری
هرې خوا د ځــوانیمرګو هــدیرې شوې
دا شیبې، شیبې دغــم او د مــاتم دي
پدې کلیو، مالتونــو دغم شپې شوې
ربــه تــه د دردیدلــو زړنــو مــل شې
چې دچــا دامیدونو ډیوې مــړې شوې

۲۰۱۱ - ۱ - ۲۸ م.کال

یوه عجیبه خاطره

یو عجیبه خــاطــره د تیر وخــتونــو
پــه ښوونځی کې د لسم ټولګي کلونو

هره ورځ درس او تعلیم ،کتاب درسونه
امتحان وه هم کامیاب ،ناکام وختونه

یــوه ورځ ټولګي کــې وویــل استاد
نوې زیري درکـوم چې شی. پـرې ښاد

ویل سبابه درس ټولګي کې نه تیریږي
پروګرام به بیا په بل ځای کې جوړیږي

سبا تاسې شاګردان ځـي سرګرمۍ ته
هم تفریح او یــو نوې سیر علمۍ ته

چې سبا مــوږ د خپل کوره راروان شو
د استاد په پلان پــوه هغه زمـان شو

ویل چې ځو د زو بڼ ښکلو نندارو ته
تاسې بولم دژوندون رنګین صحنوته

هر ژوندي ته چې ورځۍ وکړی پرې فکر
ټول یاداشت کړی بیاټولګي کې کووذکر

چــې ور ورسیدو دغــه د زو بـــڼ ته
تلوسه مــو شوه د هر ژوندي دیدن ته

وه پــه بڼ کې ټــول وحشي ځناوران
ځوک حیوان ځوک یې ښایسته پرنده ګان

چا بیا ولیکه یاداشت پــه بیزو ګانو
د هــوسیو پــه واړه واړه بچیانــو

چا شروع کړه دزمرو د ژوند صحنونه
د هغو د ژوند او ځــای د اوسیدو نه

زه او دوست مې یو خبر تــه شو حیران
هغه دم یــوه صحنه شــوه را عیان

ما ویل ګوری، دی حالت نه لږ خبر شیـ
سیمساره او داچــرګوړو تــه نظر شیـ

سیمسارې اوبو د ډنډ نــه سر اوچت وه
د دوه درې ورځو چــرګړوبــد حالت وه

ځوک په سر د سیمسارې باندې روان وه
ځوک ترې لرې په ګوشه ترې په ترسان وه

درې څلور چوچه مــرغان ترې شاوخوا
ګرځیدل ځــوک ازرده ځوک بې پــروا

ما پوښتنه خــدمتګاره ځینې وکړه
ما ویل د اچوچه مرغان نودلته څه کا؟

ورته جــوړ کړی مناسبه شانته ځای
پرې چې اوسې آسوده د ژوند تر پای

ویل چې نه! دسیمساریو دا خوراک دی
ورځ کې ځودانې چرګوړې استحقاق دی

موږ ژوندي يې هره ورځ ورته راوړو
دا خــدمت دي سيمساريو ته يې کوو

ما چې وليدل عــاجز، عاجز چرګوړي
چې نه کور ځانله لري نه کوم ځاي سوړي

بس چې کله سيمساری پرې ورګذار شي
د چرګوړو ځينې ورکــه خپله لار شي

زه او دوست شلوو غمګين پــدغه راز
و لوي رب ته مو په زړه شو راز او نياز

ربه دا د ژونــد قانــون عجيبه شان دی
چې دا يو ژوندی خوراک دبل حيوان دی

پدې دير کې کاشکې دا نــه پيښيدلی
چــې يوه، د بل چــا ژوند نه ختمولی

کاشکې هر ژوندون ارامه کړی ژوند وای
دا چرګوړې به اخستی ژوند نه خوندوای

يو انسان ولې ژوندی د بل خوراک کړي
داګناه ده دغه کار به کوم بې باک کړي

لا تر اوسه دی حساب تــه يــم حيران
څه قانــون دې د مخلوق ددې زمان

په بحرو کې هــم همدا شانې پيښيږي
په وړو ماهيانــو غټ نهنګ مــړيږي

یا غرڅه چې د لیوه کله پــه ښکار شي
وینې وزبیښي په غوښو یې نشخوار شی

وای لیوه څومـره ظالمه او خونخوار دي
حقیقت کې انسان دې نه بد رفتار دی

د غوایې غــاړه کــې تیز چــاړه کړي تیر
وینې تویې کړی په غوښه کړې ځان سیر

د دنیا داسې قــانون تــه یم حـیران
دا سیستم دی د ژوندن په دی جهان

۲۰۱۱ - ۲ - ۱۲ م.کال

خوږه مینه

هرګړۍ مې د یار مینه ژړوي
لکه شمه په سور اور مې سوزوي
رایادیږي هر شیبه هره ګړۍ بیا
خوږه مینه زړګی کله هیروي
غنمرنګه جګه ونه سورسالوکې
په ښکلا دقفقازحورې شرموي
بیا لیلاځي مازیګر په ګدرنو
شین منګی په لپه ورو ورو ډکوي
زه د یاردمینې ځکه رضامندیم
واي څه چې څوک کري هغه ریبي
یاره ستاد مهرګرو سترګو سحر
بیا چیچل کړي لکه تږې منګري
اوس خزان چې په بهارمې راروان دی
خوږ موسم هسې تیریږي د ځواني

۲۰۱۱ - ۲ - ۱۵ م.کال

تل به نه وي

نه بل تل دا پاچاهۍ نه عيش نوش وي
نه بــه تل دا غلامـان حلقه بگوش وي

نه به تل وي دا مـانۍ نه دا قصرونه
نه ساقي نه ميخا نه نه باده نوش وي

نه به تل وي مــازيگـر د گدرغاړې
د پې مخو چټو پيغلو جــم، جوش وي

نه به اوړي كاروانونــه په البند بيا
نه به بيا د پسرلــي هغه خروش وي

كه يوه شيبه له ځانه سره سوچ كړې
ددنياوعجايبوتــه دې هــوش وي

دا دنيادغــه فضاه دا اسمــانونــه
د سبحان دا عظمت به درته روش وي

كوم ساعت چې ستر ګې پټې له دنيا شي
خپل پردي به دې دغمه سياه پوش وي

چې كـري هغه بــه رېبي دامتل دی
بد كردار به دې ترعمره باردوش وي

ملال زړونه

چې د بل په خفګان ځان ساتي خوشال
دا غـــرور دی دا ســـې کبر شـــه زاوال

دا سې نده چې ژوندون چاله همیش وي
دا دریاب دی چـــې بهیږي زود مهال

څوک چـــې بل ازاروي خپله ازار شي
چې ازار نکړې په ژوند کې د چا سیال

زه د دوست او انډیوال نه معافي غواړم
که پوه شوی وي نا سم په کوم منوال

د بل زړه خوشالول لوی عبادت دی
د فـــلاح نـــاره بـلـنـد وه د بـــلال

احترام د عـــزتـــمندو او پـــوهـــانو
دا حکـــمت دی عـــلامه ده د کمال

په اصلاح د تیر وتو کې بدي نشته
ناپوهـــان به تل مغرور وي د کمال

دانا دوست به تل ښیګنې درته ښایې
نادان دوست به دې اخته کړي په جنجال

افغاني د دوست په نقد کې خپه ندی
خــو زوریږي تل د زړونو په ملال
----
۱۲ - ۱۱ - ۲۰۱۰ م کال

د خدای حکمت دی

د وطـن ښکلـې هـوا ښه طبیعت دی
په وطن کې او سیدل د خدای نعمت دی

هره سیمه هــره خوا ښکلې درې دي
موږ ته پاتې ترینه ښکلې خاطرې دي

او سیدلو هرطرف ښکلو ځایو کې
دوطن ښایسته باندېوا وسردروکې

یو ورځ د ننګرهار په لور مونیت شو
دیودوست دښادۍ رسم یې علت شو

محمودخان پله کې تم ځای وه دبسونو
ورروان وه ننګرهار تــه پــه لسګونو

ما اودوست مې په لمړي سیټ کې دبس
موټــــروان تـــر څنګه کیناستو خلص

چې روان موږ په مقصد دننګرهارشوو

په ستايلو او قصو د هغه ښار شوو

يو ګـړی لا تيره نــه وه د زمــان
د ماهېپرها چړاېي شــو له عيان

ډيــره ښکلــې منظـره د مــاهېپر
داوبو هغه ابشار شــو پــه نظـر

يو سپين ګيري وويل ښکلی طبعيت دی
دا ابشار او دا ماهيانو کې حکمت دی

ځوان ويلې: څه حکمت لري ماهيان؟
چې ابشار ته په ختو دي سرګردان

تر يو حده دې ابشارته چې رسيږي
وس يې نه رسيږي بيرته ځينې وليږي

داناپوهه دي بې ځايه وهې زور
ښه به داوي چې واپس شي کور په لور

زوړويل: دغه حکمت دی چې زې وايم
د مــاهيانو د ختلو عــلت ستايم

ويل: ماهيان ابشارپــه سر کې زيږدلي
هغه تيګې هغه کاڼــو کې لــوی شوي

تريووخته پورې هلته کړی ژوند دی
خپل روز ګارځني اخستی پوره خوند دی

بيا کوم وخت چې اوريـدلي بارانونـه

پـدې سيمه کـې راغـلي سيلابـونه

دوی بې لاندې د ابشاره غورځـولي
بس همدلته په همدې ځای کې لوی شوي

اوس چې لږ څه د طاقت او لږ د ځان دي
د خپل دزيږنده ځايو نو په ارمان دي

هر پرواز کې په دې هيله او آرزو دي
په اميد دځوانۍ سيمو په ليدو دي

په خپل زور او په قوت ورپوته کيږي
هاکم زوره ماهيان بيرته ترې راوليږي

ددوی صرف هدف ليدل دخپل مالت دی
پدې فکرچې به وران که سلامت دی

دا علت دی چې مالت په هر چاګران دی
پرې خوشاله دی غريب يا چيرې خان دی

پدې راز اوس هم هغه خلک پوهيږي
چې د خپل وطن نه لرې کې اوسيږي

وطن ګران دی تر هر څه وطن عزت دی
په مالت کې اوسيدل دخدای نعمت دی

۲۰۱۱ - ۲ - ۲۵ م.کال

پای

د شاعر په هکله

ښاغلی سمیع الدین افغاني داروانښاد مولوی محمد سعید (سعید افغاني) ځوی د مرحوم مولوي عبدالمجید لمسی په کال (۱۳۳۳) ه ش کې دلغمان ولایت دعمرزیود دخیراباد په کلي کې زیږیدلی دی. لمړنی زده کړی یې دلغمان ولایت دحیدرخانیو په دهاتي ښوونځی ، د مهترالمک ابتدایه ښونځی اودروښان په لیسه کې سرته رسولي

او پر کال (۱۳۵۹) کی د لوړو اومسلکي زده کړو د ترلاسه کولو په مقصد بهرته واستول شو. اوپر کال (۱۳۶۴) کې د کورنیو چارو په وزارت کې د دګروالی تر رتبې رسیدلی دي.

ښاغلی سمیع الدین افغاني لیکوال اودپرګتو شاعر دی چې دوه شعري مجموعې یې: (د وطن یادونه اوپر دیس خیالونه) تر سر لیکونو دچاپه راوتلي ،دیره برخه لیکنې او شعرونه یې د وطن په مجلو اوجرایدو کې خپاره شوی دی اوهمدا رنګه دیر شعرونه یې

دوطن دوتلو شاعرانو اولیکو الانو په علمي سیمینارونو او مشاعرو کې دکلمه او یو شمر نور یې د وطن دخوږ ژبو سندرغاړو په خوږو اوازونو کې کمپوز شویدي لکه بنجاره ماما ،پـل دې بختور شه ، همت ، افغان یم ، دا افغانستان دی ،یاره ستاپه

انتګو کې اودیر نور چې زموږ د هیوا دوالو د توجه وړ ګرځیدلي دي سمیع الدین افغـاني متاهل اود پنځو اولادونو پلار دی. د افغاني صیب لیکل شوی

اثار: د وطن یادونه ، د خاپوړو کلې، بازګشت، پر دیس خیالونه د شین خالی ناول چې دلندو کیسو په دول هم نشر ته رسیدلي دي اوداغلي زړونه دا شعري ټولګه

(دحق دلاری فرهنګي ټولنه . جرمني)